

Дијалог између атеисте и муслимана учењака

[Српски – Serbian – صربي]

Превод: Ервин Синановић

Ревизија: Фејзо Радончић
Љубица Јовановић

2014 - 1436

IslamHouse.com

﴿ الحوار بين الشيخ محمد الغزالي وبين الملحد ﴾

« باللغة الصربية »

ترجمة: أروين سنانوفيتش

مراجعة:

ليوبيتسا يوفانوفيتس

فيزو رادونشيش

2014 - 1436

IslamHouse.com

Дијалог између атеисте и учењака Мухаммеда Ел-Газалија

Овај дијалог се остварио између учењака Муахаммеда Ел-Газалија и атеисте. Учењак је забележио овај дијалог у својој књизи „Кзаифу ел-хакк.“

Препустимо учењаку да нам он сам исприча тај догађај!

Учењак Ел-Газали: Заиста се примећује савршенство Створитеља као што то можемо да приметимо у усевима, цвећу и воћу. Како може неко да се чуди разноликим листовима и латицама дрвећа и цвећа које је створено од земље.

А затим, како се из тога производи пиће и храна за људе и за животиње, којим се то процесом поново рађа нова здрава биљка из отпадака и крхотина воћа у нашим баштама, а уз све то и одише укусом и лепотом. Ко је творац свега тога?

Атеиста: (Одговара кроз мрмљање као да је то све пијаца) Земља све то створила.

Учењак Ел-Газали: Одговорио сам му постављајући му питање, да ли је Земља наредила небесима да спусти кишу и Сунцу да осветљава

лишће дрвећа како би прерађивали угљедиоксид у чист кисеоник, како би нам житарице из својих ризница дале маст, шећер и мирисе?

Атеиста: Мислим да је то створила природа која је окружена Земљом и небесима.

Учењак Ел–Газали: Поново сам му одговорио постављајући му питање, а пиринач који се налази у твоме тањиру за ручак или за вечеру, да ли су небеса и Земља сарађивали у ставарању сваког зрна пиринча, која је улога свакога елемента у том стварању? Ко је задужен да учини јабуку да буде слатка, а паприку да буде љута, да ли је то земљин прах или вода која се спушта са небеса?

Атеиста: Не знам, а немам потребе да би се тиме занимао.

Учењак Ел–Газали: А зар не знаш да је потребно сваком разумном бићу, као што видиш да је разум потчињен развоју и напретку, а како можеш да схватиш вољу и хтење.

А како схваташ ум који је примарни продукт свега и вољу која је секундарни продукт свега овога.

Атеиста: О настанку света и развоју еволуције не знамо детаље а ни порекло.

Учењак Ел–Газали: Сада ћу да вам објасним то што ви тврдите! Кажете: Десило се то у праискону

и у вековима који су иза нас, скупина невидљивих елемената од којих је све потекло, поремећаја у простору, а због честе конвергенције током времена постоји бојазност да се неће заувек понављати, што доводи до живе ћелије у облику примитивизма, затим да се умножавају и расту све док не достигну оно што видимо! То је незнање, која није забележено у историји! Наводи се у комплексу пословне калкулације. Све се десило случајно, а све што је створено је тако савршено и прецизно. Такође тврдите да је настала првом приликом и да се неће више вратити. Све су то претпоставке којима се настоји да се заобиђе веровање у једног Створитеља, Бога.

Атеиста: (Одговорио ми је љутито), ако би постојао Бог, као што тврдите, зашто онда допушта разне болести и трагедије, а такође видимо како се имућни разбацују својим богатством по разним забавама, а слабашни чекају своју прилику користећи своју надареност, а такође је незаобилазно да споменемо да многа деца обољевају сваки дан и умиру, а они који живе са деформацијама тела тешко налазе изражај у друштву и околини.

Учењак Ел–Газали: Моје мишљење се није променило о вама, ваше незнанобоштво гледам као

проблем душевне природе и да је то проблем заједнице у којој се налазите, то је чињеница коју не може здрав људски мозак да прихвати. Већ од давнина постоје групе које верују и које не верују, а исте те групе су наилазиле на разна искушења, а и кушали су разне благодати овога света. Бог, слављен и узвишен нека је Он, каже у Кур'ану:

“Има људи који се клањају Богу, али без правог уверења; ако га прати срећа, он је смирен, а ако западне и у најмање искушење, враћа се неверству, па тако изгуби и овај и онај свет. То је, уистину, очити губитак.” (Кур'ан, Ел-Хаџ,11)

Атеиста: Ми нисмо охоли као што нас описујеш, не љутимо се због себе, нити се веселимо због себе, ми само разматрамо стање свих људи и на основу тога доносимо закључак који ти побијаш.

Учењак Ел-Газали: Ваша мана је то што ви не знате стварност живота на овоме свету и задатак човека на њему. Заиста ви не знате сврху живота на овом пролазном свету и обавезу свакога појединца. Заиста је она привремено боравиште и припрема за вечност. То је прелаз који води ка једној од две дестинације и због тога су постављена та искушења, како би себи указао на оно што га води ка срећи и ка савршенству. Оба искушења нам долазе у различитим

сферама. Након што верници савладају препреке које прекривају путеви добра и зла, својим успехом у тим кушњама успостављају везу са својим Господарем, без обзира какве их несреће и невоље сналазиле. А на крају се враћају своме Господару након мукотрпног и заморног путовања по овом свету. Бог, слављен и узвишен нека је Он, нас обавештава о њима у Кур'ану:

"О Робови Моји, за вас данас страха неће бити, нити ћете и за чим туговати".

Атеиста: Због чега су нужна та искушења?

Учењак Ел-Газали: Заиста човек пробдије ноћи да би нешто успео да стекне од знања, и допушта да му капа зној низ чело како би обезбедио себи миран живот, а нико неће заузети неку позицију а да се неће пре тога одрећи много чега и док се не супростави искушењима на које наилази. Ако је то универзални закон на овоме пролазном животу, због чега се чудите труду оних који желе вечност?

Атеиста: (Одговорио је исмејавајући се) Да ли је то ваша филозофија којом желите да оправдате различите несреће и трагедије са којима се суочавају многи људи, подстичући их на стрепљење у тим ситуацијама.

Учењак Ел–Газали: Детаљно ћу ти појаснити стварност несрећа на које се ти жалиш. Ове болести се деле на две врсте:

Прва врста то су болести које је Бог дао из своје мудрости и оне су саставни део живота свих сталежа. Смисао људског постојања се огледа у његовој слободи.

Ово питање је појаснио доктор Укад: “Симбиоза између делова постоји, храброст се не огледа осим са излагањем опасности, а такође племенитост се не огледа осим у преким потребама, а стрпљивост је огледало у искушењима, врлине се не одликују осим са препознавањем мана прихватајући недостатке у циљу отклањања недостатака...

Овај говор нам потврђује да ништа не можемо да схватимо осим ако то не искусимо, као што не можемо да знамо укус осим ако дотичну храну не пробамо, или одлике појединца осим ако се не истакне у појединостима, и не можемо да будемо свесни наших потреба које тражи здрав разум. Значи да укус не можемо да препознамо осим када будемо исцрпљени глађу, и не можемо да осетимо сласт пића док не будемо претходно осетили горчину жеђи, и не можемо да приметимо да је нешто лепо док не

видимо нешто што нам изгледа одбојно и што нам умара очи...“

Ово је темељно појашњење стварности живота, тим што је Бог све то створио да би нас искушао сходно нашим природним могућностима, и да би нас подстакао на формирање личности и здраве околине, тиме је настојао да разбије баријере у међусобном разликама, неки људи су изложени искушењима док други нису изложени истим тим проблемима, Бог је онај који ствара шта хоће и како хоће. Битна чињеница које требамо да будемо свесни је та да све што нам се дешава у приватном или јавном животу у ствари јесте Божија мудрост у коју нема сумње.

Дуга врста болести су оне болести које су настале творевином људских руку због разних девијација у друштву попут тебе и сличних теби.

Атеиста: Ја и слични мени немамо везе са онима који су завили свет у црно због анархије. Како се усуђујеш да нас оптужујеш?

Учењак Ел–Газали: Напротив, ви сте одговорни, Бог слављен и хвањен нека је Он, је поставио савршен склад који гарантује свима срећу, ставио је слабашног у заштиту јаког, дао је право сиромашу код богатог. Упозорио је на следбенике страсти и починиоце злочина и упозорио је на оне

који прелазе сваку границу. Обећао је срећу на овоме свету и на будућем свету ономе ко буде чувао Божије границе.

Казао је Бог у Кур'ану: **“Ономе ко чини добро, био мушкарац или жена, а верник је, Ми ћемо дати да проживи леп живот и доиста ћемо их наградити бољом наградом него што су заслужили.”** (Кур'ан, Ен-Нахл, 97)

Када се људи оглуше о Божијим наредбама које би требале да им ојачају међусобне односе, и када почну да се потпомажу у злу насупрот потпомагању у богобојазности и добротинству, због чега се жале Господару након што их задеси каква несрећа због њихових греха? Највеће зло које сам могао да приметим међу нама јест странпутица и удаљеност од истине.

Казао је Бог, узвишен и слављен нека је Он: **“Каква вас год беда задеси, то је због греха које сте зарадили, а Он и многе опрости.”**(Кур'ан, Еш-Шура, 30)

Ебу Бекр, нека је Бог задовољан са њим, први пријатељ посланика Мухаммеда, мир над њим, је припремио војску како би се борио против племена

која су одбила да дају зекат¹. Ово је био пут праведног владара Ебу Бекра који се борио за право које налаже ислам и сузбијао је себичност у редовима муслимана.

Ако би неко други преузео неку одговорност и ако се не буде понашао у скаду са оним што се тражи од њега, обавеза је критичарима да криве судбину што је овај живот изложен јаду и беди.

Атеиста: Шта си желео да кажеш?

Учењак Ел–Газали: Сматрам да је Божији закон смирај за све скупине људи, ако ви осудите оне који су применили Божије законе, ви сте се дигли против Бога и оптужили сте Његову веру и Његове поступке за лоше стање на Земљи. А од људске неправде јест и то да за лоше стање на Земљи оптужују и криве небеса², уместо да свако своју обавезу испуни и настоји да спречи насиље и да настоји да успостави правду кроз разне дијалоге о Створитељу и Његовом праву код нас.

¹ **Зекат** (милосрђе, милостиња, обавезни милодар богаташа) је један од пет основних дужности ислама. Кур'ан од почетка наглашава чин добротинства као једну од главних врлина правога верника. И сам израз зекат значи врлина „дар који се даје“ и који представља акт побожности.

² Мисли се на Онога Који влада небесима.

О скупино материјалиста ви сте болесни људи, заиста ваше тело и ваш разум требају да се лече у виша третмана...

Након овог дијалога обећао сам да ћу да размотрити сам са собом: Да ли су болести спремне да постану епидемије, да ли имамо оне који стрепе од рана и невалидности, или ћемо и даље наилазити на кризу у мисионарском ангажману муслимана.